

Total No. of Printed Pages—5

2 SEM TDC SNSH (CBCS) C 3

2 0 2 3

(May/June)

SANSKRIT

(Core)

Paper : C-3

[Classical Sanskrit Literature (Prose)]

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

SECTION—A

(Śukanāsopadeśa)

(Marks : 25)

1. Give very short answers to the following questions : 1×3=3

(a) What is the meaning of the word 'कादम्बरी'?

(b) What type of work is *Kādambarī*?

(2)

(c) _____ निकषं वदन्ति।

(Fill in the blanks)

2. Translate into English or Assamese any two of the following passages : 4×2=8

(a) एवं समतिक्रामत्सु केषुचित् दिवसेषु राजा चन्द्रापीडस्य यौवराज्याभिषेकं चिकीर्षुः प्रतीहारानुपकरणसम्भारसंग्रहार्थं-मादिदेश। समुपस्थितयौवराज्याभिषेकञ्च तं कदाचिद्दर्शनार्थं-मागतमारूढविनयमपि विनीततरमिच्छन् कर्तुं शुकनासः सविस्तरमुवाच।

(b) गुरुवचनममलमपि सलिलमिव महदुपजनयति श्रवणस्थितं शूलमभव्यस्य। इतरस्य तु करिण इव शङ्खाभरणमाननशोभा-समुदयमधिकतरमुपजनयति।

(c) हिडिम्बेव भीमसाहसैकहार्यहृदया। प्रावृडिवाचिरद्युतिकारिणी। दुष्टपिशाचीव दर्शितानेकपुरुषोच्छ्राया स्वल्पसत्त्वमुन्मत्तीकरोति। सरस्वतीपरिगृहीतमीर्ष्यैव नालिङ्गति जनम्। गुणवन्तम-पवित्रमिव न स्पृशति।

3. Elucidate any one of the following : 4

(a) अनुज्झितधवलतापि सरागैव भवति यूनां दृष्टिः।

(b) हरति च सकलम् अतिमलिनमप्यन्धकारमिव दोषजातं प्रदोषसमये निशाकर इव गुरूपदेशः।

(c) अहंकारदाहज्वरमूर्छान्धकारिता विह्वला हि राजप्रकृतिः।

P23/925

(Continued)

(3)

4. Write briefly about the advice of शुकनास as enumerated in 'Śukanāsopadeśa' of the book, Kādambarī. 10

Or

Distinguish between Kathā (कथा) and Ākhyāyikā (आख्यायिका) type of prose literature.

SECTION—B

(Viśrutacaritam)

(Marks : 25)

5. Translate into English or Assamese any one of the following passages : 5

(a) अथ सोऽप्याचक्षे—देव! मयाऽपि परिभ्रमता विन्ध्याटव्यां कोऽपि कुमारः क्षुधा तृषा च क्लिश्यन्नक्लेशार्हः कचित्कूपाभ्यो-शोऽष्टवर्षदेशीयो दृष्टः। स च त्रासगद्गदमगदत्—महाभाग, क्लिष्टस्य मे क्रियतामार्थं, साहाय्यकम्। अस्य मे प्राणापहारिणीं पिपासां प्रतिकर्तुमुदकमुदञ्चन्निह कूपे कोऽपि निष्कलो ममैकशरणभूतः पतितः।

(b) देव, दैवानुग्रहेण यदि कश्चिद् भाजनं भवति विभूतेः, तमकस्मादुच्चावचैरूपप्रलोभनैः कदर्थयन्तः स्वार्थं साधयन्ति धूर्ताः। तथाहि केचित्प्रेत्य किल लभ्यैरभ्युदयातिशयैराशामुत्पाद्य, मुण्डयित्वा शिरः, बद्ध्वा दर्भरज्जुभिः, अजिनेनाच्छाद्य, नवनीतेनोपलिय्य, अनशनं च शयित्वा, सर्वस्वं स्वीकरिष्यन्ति। तेभ्योऽपि घोरतराः पाषण्डिनः पुत्रदारशरीरजीवितान्यपि मोचयन्ति।

P23/925

(Turn Over)

(4)

6. Write the summary of 'विश्रुतचरितम्' prescribed in your syllabus. 10

Or

Write what you know about Daṇḍin and his works.

7. Answer the following questions :

(a) By which name the Chapter of 'दशकुमारचरितम्' is known? 1

(b) Write the another name of चाणक्य mentioned in 'विश्रुतचरितम्'. 1

(c) "ननु चतस्रो राजविद्या"
What are the four राजविद्याs mentioned here? 4

(d) Who was पुण्यवर्मा? 1

(e) What are the six अरिषड्वर्गः mentioned in 'विश्रुतचरितम्'? 3

SECTION—C

(Origin and Development of Prose Romance and Fables)

(Marks : 30)

UNIT—I

(Marks : 15)

8. (a) Write a note on the origin and development of Sanskrit prose literature. 10

P23/925

(Continued)

(5)

(b) Write a short note on any one of the following : 5

अम्बिकादत्तव्यास ; बाणभट्ट।

UNIT—II

(Marks : 15)

9. Answer the following questions :

(a) Write the divisions of 'हितोपदेश'. 2

(b) Who is the writer of 'वेतालपञ्चविंशति'? 1

10. Write short notes on any two of the following : 6×2=12

पञ्चतन्त्र ; पुरुषपरीक्षा ; हितोपदेश ; शुकसप्तति।

P23—200/925

2 SEM TDC SNSH (CBCS) C 3